

3. helluntain jälkeinen viikko, torstai

Päivän epistola

(Room. 8: 22 – 27)

”Veljet, me tiedämme, että koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa. Eikä vain luomakunta, vaan myös me, jotka olemme ensi lahjana saaneet omaksemme Hengen, huokailemme odottaessamme Jumalan lapseksi pääsemistä, ruumiimme lunastamista vapaaksi. Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti. Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää, mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.”

”Koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa.” Kreikkalaiset filosofit usein vertasivat keväistä luonnon elpymistä naisen synnytystuskiin. Paavali omaksui tämän tavan kuvatessaan luonnonmullistuksia. Raamatun teksteissä tällä kuvataan lopun aikaa (esim. Matt. 24: 8).

Luomakunnan lisäksi ihmiset huokailevat odottaessaan ”Jumalan lapseksi pääsemistä”. Meillä on kuitenkin toivo, sillä ”olemme ensi lahjana saaneet omaksemme Hengen”. Kun pääsemme Jumalan lapseksi, se merkitsee ”ruumiimme lunastamista vapaaksi”. Tämä kohta on hyvin kiistelty tutkijoiden keskuudessa. Jumalan lapseksi pääseminen voitaisiin kääntää myös Jumalan pojaksi pääsemiseksi. Tämä on ainoa kohta Paavalilla, kun hän tuo esille tämän ajatuksen, jossa Jumalan lapseksi päästään vasta tulevaisuudessa. Meidät on kuitenkin jo kasteessa ja Hengen saamisessa liitetty Kristukseen ja me olemme Jumalan omia. On mahdollista, että kyse on kopioimisessa tehdystä muutoksesta, jolla on haluttu helpottaa vaikeaselkoisen tekstin ymmärtämistä. Jos tästä on kyse, niin silloin me emme vielä tiedä tekstin varsinaista merkitystä.

”Meidät on pelastettu” viittaa tapahtuneeseen asiaan, Kristuksen kärsimykseen, kuolemaan ja ylösnousemukseen. ”Se on varma toivomme” on enemmän kuin ajattelu, että jotain voisi tapahtua, sana optimismikaan ei riitä kuvaamaan sitä. Se on varmuutta siitä, että olemalla Kristuksen kanssa, me pelastumme.

”Me myös odotamme sitä kärsivällisesti” merkitsee kahta asiaa. Ensinnäkin toivo mahdollistaa

kristityille ”nykyisen ajan kärsimysten” (Room. 8: 18) kestämisen ja toiseksi, tekee kristitystä todisteen elävästä uskosta ylösnousemukseen.

”Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja” kertoo kristittyjen uudesta elämästä ja päämäärästä. Henki auttaa meitä heikkoja rukoilemaan oikein. Näin voimme huutaa: ”Abba! Isä!” (Room. 8: 15, Gal. 4: 6). Kirkon opettajat erottavat rukouksessa kolme eri astetta. Ensin ihminen lukee rukouksen sanoja. Rukouksen kehittyessä ihminen keskittyy rukoukseen ja sanat saavat merkityksen. Viimein ihminen täyttyy Pyhästä Hengestä ja rukoilee ilman sanoja. Rukoukseen liittyy myös se, että ihminen elää rukouksensa mukaisesti.

”Hän, joka tutkii sydämet” on Vanhan testamentin ilmaisu Jumalasta (1. Sam. 16: 7, Ps. 7: 10 jne.). Vain Jumala ymmärtää Hengen kantaman rukouksen ja Hengen auttaman rukoilijan. ”Jumalan tahdon mukaisesti” osoittaa, että osa Jumalan pelastussuunnitelmaa on se, että Henki on mukana kristittyjen rukouksessa.

Päivän evankeliumi

(Matt. 10: 23 – 31)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Kun teitä yhdessä kaupungissa vainotaan, paetkaa toiseen. Totisesti: te ette ehdi käydä kaikissa Israelin kaupungeissa ennen kuin Ihmisen Poika tulee. Ei opetuslapsi ole opettajaansa ylempi eikä palvelija isäntäänsä. Tyytyköön opetuslapsi samaan kuin opettaja ja palvelija samaan kuin isäntä. Jos talon isäntää nimitetään Belsebuliksi, kuinka paljon helpommin sen nimen saa talonväki! ”Älkää siis pelätkö ihmisiä. Ei ole kätköä, joka ei paljastuisi, eikä salaisuutta, joka ei tulisi ilmi. Minkä minä sanon teille pimeässä, se julistakaa päivänvalossa, ja mitä kuulette korvaanne kuiskattavan, se kuuluttakaa julki katoilta. Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin. Varpusia saa kolikolla kaksi, mutta yksikään niistä ei putoa maahan, ellei teidän Isänne sitä salli. Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö. Olettehan te arvokkaampia kuin kaikki varpuset.”

”Kun teitä yhdessä kaupungissa vainotaa, paetkaa toiseen.” Opetuslasten ei tarvinnut jäädä vainon kohteeksi. Tahallinen joutuminen marttyyriksi ei ole Jeesuksen opetuksen mukaista.

”Totisesti: te ette ehdi käydä kaikissa Israelin kaupungeissa ennen kuin Ihmisen Poika tulee.” Tämä kohta on ymmärretty eri tavoin. Joidenkin mukaan Jeesus suunnitteli tulevansa vielä apostolien

eläessä, toiset esittävät, että tällä tarkoitettiin kaikkia maailman kaupunkeja, missä juutalaisia asui. Paras selitys lienee se, että Jeesuksen toisen tulemisen aika on tässä jätetty avoimeksi, me emme tiedä sitä. Joskus kirkkoisät myös opettavat, että kyse ei ole Kristuksen toisesta tulemisesta, vaan ajasta ennen ristiinnaulitsemista.

”Ei opetuslapsi ole opettajaansa ylempi” on tärkeä huomio. Jeesus tekee tässä eron tavalliseen oman aikansa juutalaiseen kouluun. Tavallisessa koulussa oppilas oppi opettajaltaan ja oppimisen jälkeen joko siirtyi toisen opettajan alaisuuteen tai rupesi itse opettamaan. Jeesuksen maininta tässä yhteydessä osoittaa, että Hänen opetuslapsensa eivät koskaan ole Häntä ylempiä. Olla Kristuksen opetuslapsi merkitsee elinikäistä olemista opetuslapsena. Suhde ei muutu, sillä emme ole koskaan tasavertaisia Hänen kanssaan.

Tekstimme loppuosa käsittelee pelkoa, sitä, mitä ei tarvitse pelätä, ja sitä, mitä tulee pelätä. Jos vertaamme tätä tekstiä Luukkaan vastaavaan tekstiin (Luuk. 12: 2 – 7), niin huomaamme, että Matteus on muokannut tekstin järjestystä.

”Jos talon isäntää nimitetään Belsebuliksi, kuinka paljon helpommin sen nimen saa talonväki!” Belsebub oli kanaanilainen jumala, joka käsitettiin pahojen henkien päämieheksi (2. Kun. 1: 2). Jeesuksen vastustajat väittivät Jeesuksen toimivan pääpaholaisen voimin (Mark. 3: 22). Jeesus on talon isäntä. Hänen talonväkensä, siis opetuslapset, joutuvat kohtaamaan samoja väitteitä. Sana talonväki kannattaa huomata, Jeesus ei käytä tässä sanaa orja tai palvelija, vaan sanaa, joka tuo ihmisen paljon lähemmäksi Jeesusta.

”Älkää siis pelätkö ihmisiä” kertoo sen, että saarnaajaan voi kohdistua erilaisia uhkia. Usko Jumalaan on se asia, mikä auttaa tässä. ”Ihmisillä” tarkoitetaan tässä kristittyjen vainoajia. ”Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin” kertoo kristityn kannalta pelottavasta asiasta. Helvetti merkitsee joutumista pois Jumalan yhteydestä. Sielu on kuolematon. Mutta se voi joutua pois Jumalan yhteydestä. Ruumiillisen kuoleman ei pitäisi olla kristitylle pelottava asia, hengellistä kuolemaa pitää pelätä. Emme tiedä, mitä sana ”hukuttaa” merkitsee tässä yhteydessä. Joskus on esitetty, että hukuttaminen helvettiin merkitsisi pysyvää asiaa, silloin paluuta Jumalan yhteyteen ei ole.

”Ei ole kätköä, joka ei paljastuisi, eikä salaisuutta, joka ei tulisi ilmi”. Tässä on kyse totuudesta. Totuus paljastuu. Tämä on muistettava tässä yhteydessä. Totuus Kristuksesta paljastuu, mutta myös totuus vainoajien toiminnasta saa päivänvalon.

Pimeässä kerrottu ja korvaan kuiskattu tarkoittaa Jeesuksen opetusta, joka oli aikanaan suunnattu vain opetuslapsille. Ylösnousemuksen jälkeen se on tuotava julkiseksi tiedoksi kaikille.

”Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät kykene tappamaan sielua.” Teksti osoittaa sielun kuolemattomuuden. Myöhemmin teksti kertoo sielun ja ruumiin hukuttamisesta helvettiin. Tällä tarkoitetaan eroa Jumalasta. Vain Hänellä on valta tuomita sielu. Helvetti oli Jerusalemin lähellä oleva laakso, missä muinaisina aikoina palveltiin epäjumalia. Jeesuksen aikana siitä oli tullut Jerusalemin kaatopaikka, joka kyti tauotta. Siitä tuli kuoleman jälkeisen elämän ikuisen rangaistuksen vertauskuva.

”Varpusia saa kolikolla kaksi” kertoo ”halvimman elämän hinnan”. Varpusistakin Jumala pitää huolen. Tarkoituksena on rohkaista opetuslapsia. Jos Jumala pitää huolen varpusista, niin vielä enemmän Hän huolehtii opetuslapsistaan.